

Tomo Križnar - humanitarni aktivist
Turistična 4
4202 Naklo
www.tomokriznar.com

Tomo Križnar je bil rojen 26. 8. 1954 na Jesenicah. Je diplomiran ekonomist in strojni inženir. Že kot študent je veliko potoval po svetu:

leta 1976/77 z avtoštopom okoli sveta,

1978 z motorjem čez Afriko,

1979 z mopedom okoli Južne Amerike,

1980 z oslom, dvema kozama in štirimi kokošmi prvič k Nubam v težko dostopno osrednjo sudansko provinco Kordofan. Od tam se vrne z neznano tropsko boleznijo, v kateri mu zdravniki prognozirajo le še leto življenja...

1980 se zaposli v Iskri Telematiki, kjer dela kot vodja projekta odnosov z IBM International.

1985 razočaran nad propadanjem vsega v kar je verjel, sede na kolo in se odpelje delati kot prostovoljec v taborišča beguncev v Pakistanu, Indiji, Sri Lanki, Kampučiji...

1989 izda v samozaložbi knjigo: O iskanju ljubezni ali z biciklom okoli sveta.

1993 sledi Šambala- z biciklom v Tibet.

1994 Samotne sledi.

1995 Mana - z biciklom med Indijanci,

1999 Nuba, čisti ljudje.

V knjigah in prispevkih za medije se ukvarja z občutljivostmi preživelih staroselskih kultur in načini kako jih zaščititi. V letih do 2006 nadaljuje z dokumentarnimi filmi Nuba, čisti ljudje in Nuba, ljudje z druge s strani, s katerima lobira in skuša prepričati javnost in politične somišljenike, da se metastaze raka širijo po vsem Sudanu, dokler ga februarja 2006 slovenski predsednik pošlje kot svojega posebnega odposlanca v zahodno sudansko provinco Darfur predstaviti predlog njegovega mirovnega sporazuma upornikom.

Potem ko OZN prepričajo Drnovška, da obisk v taborišču darfurskih beguncev na meji med Čadom in Sudanom ni varen, in le ta Križnarja odpokliče nazaj v Slovenijo, Križnar sam na svojo pest prečka mejo in z kamerami pet mesecev dokumentira vojno in nasilje nad civilnim prebivalstvom - dokler v zelenih gorah ugaslega ognjenika ne odkrije glavnega vzroka spopadov med arabskimi in afriškimi plemeni kot tudi različnimi frakcijami upornikov. Takoj za tem ga med staroselskimi Furi, ki stražijo največji naravni vodni rezervar med Nilom in Nigrom, napadejo združene sile arabske vladne vojske in zaghawskega uporniškega komandanta Minawija, ki je podpisal od ZDA orkestriran mir. Umakne se v bazo Afriške unije, ki imajo v Darfurju mandat opazovalcev, a ga le ti predajo sudanski vojaški varnostni službi. Pod obtožbo vohunjenja in lažnega poročanja o Sudanu je obsojen na dve leti.

Po dveh mesecih v ječi v El Fasherju ga 6.septembra 2006 sudanski diktator Omar Beshir pomilosti in izžene.

V sodelovanju z režiserko Majo Weiss podobno kot pri prvem dokumentarcu o genocidu nad Nubami in posnetki, ki jih je uspel tik pred aretacijo skriti in jih je dobil nazaj z pomočjo tistih Darfurcev, ki jim

je do tega da resnica doseže občutljivi del sveta, Križnar dve leti kasneje maja leta 2008 konča celovečerni dokumentarni film »Dar Fur – Vojna za vodo«, s katerim skuša spremeniti splošno veljavno predstavo, da gre v Darfurju zgolj za spopade med Arabci in Afričani in prepričuje civilno družbo in politične elite, da se vojna za kozarec vode med podobno marginaliziranimi afriškimi staroselci in arabskimi nomadskimi pastirji, ki jo povzročajo klimatske spremembe - izkorišča za vojno velikih globalnih sil za nadzor nafte v Sudanu in širšem Sahelu prek manipuliranja sužnjem na obeh straneh. Najbolj učinkoviti način za pomoč otrokom in ženam na žrtveniku sveta pred posilstvi kot najzahrbtnejšim orodjem iztrebljanja, prepozna v kamerah, ki so ga ščitile pred plačanci sudanskih oblasti v času med uporniki.

Od tedaj Križnar nagovarja tiste, ki jim ni vseeno, da je Darfur treba opremiti z napravami za iskanje vode in video nadzorom. Domačinom je nujno treba pomagati ostati doma tako, da si bodo sami iskali fosilno vodo in jih povezati z ostalim človeštvom z močjo medijev.

Marca 2009 s sredstvi zbranimi na dobrodelnem koncertu slovenskih in afriških glasbenikov nabavi prvih pet kompletov video kamer, mini prenosnih računalnikov in satelitskih telefonov in se ponovno ilegalno vrne v Darfur. V sodelovanju s humanitarnim koordinatorjem izuči prostovoljce snemati in pošiljati dokaze o nasilju medijem. Maja 2009 Suleiman Jamous sporoči da je na področjih koder se verjame, da so kamere, manj napadov na civilno prebivalstvo. Sudanska vlada protestira in v svojih medijih zagrozi, da naslednjič ne bo več sojenja. Na ta način se po Darfurju izve za nastavljene kamere.

Decembra 2009 se Križnar vrne s Klemenom Miheličem, prvim človekoljubom po pokojnemu nekdanjemu predsedniku Drnovšku, ki ga je pripravljen spremljati na prepovedana področja. Učiteljicam po šolah v taboriščih in Jamousovim upornikom na teritorijih onkraj meje, zaupata novih 85 mini kamer, skupaj z prenosniki in zunanji diskami za zbiranje posnetkov.

Največjo humanitarno katastrofo - rano na telesu človeštva Križnar poskuša narediti bolečo tako, da na vse načine po celem svetu išče podporo za video nadzor. Hkrati išče sredstva za podporo projekta dobav vrtnih naprav za iskanje vode v najširši javnosti, kot tudi med tistimi političnimi akterji, ki se odzivajo zavedajoč se, da je tako imenovani globalni terorizem predvsem stranski produkt globalne brezbriznosti.

Januarja 2010 se Križnar sreča s somalijskimi pirati in jemenskimi »teroristi«.

Z miniaturnimi kamerami, računalniki in satelitskimi telefoni opremlja prebivalce južnega dela Severnega Sudana, ki so tarča napadov vladnih sil, ki so po odcepitvi Južnega Sudana postali še silovitejši. Vojna, ki se je začela v Južnem Kordofanu se je pred nekaj dnevi razširila še na področje Modrega Nila – Tomo temu pravi začetek 3. svetovne vojne. 175 miniaturnih kamer je bilo včeraj – 19.09.2011 – kljub velikemu tveganju uspešno dostavljenih. Posnetki teh kamer naj bi prepričali svetovne voditelje in javnost, da preprečijo brezglavo pobijanje nedolžnih ljudi.

**Tomo je humanitarni aktivist, ki mu zlepa ni najti enakega.
Njegovo delo za skupnost je neprecenljivo.**